

cum his possim incolumis esse, salutemq; meam beniuolentiae tuae acceptam referre.

Eidem: Ut ita diceret se quod esset senator, quod ciuis, quod liber, quod uiueret, mihi acceptum referre.

Idem pro Cluentio: Voluit eum aliquid acceptum referre liberalitati suae.

Idem pro eodem: Verum omnem tranquillitatem & quietem senectutis refert acceptam clementiae tuae. Plancus Cicero-
ni: Quod sperant, quod audet, omne Caesari acceptum referre possunt. T. Liuius ab urbe con. Nec senatui, sed familiae Liciniae acceptum referebant.

Id quoque aduertendum est, ut supra dixi, translationem quoque fieri in uerbo expensum fero, dum aliquid male curatur, ut Scaeuola: Quae in fraude. l. Pupillus. Creditores suae negligentiae expensum ferre debent.

ALIVS.

Quotienscunq; bonos autores leges incurro in unum aliquid ex his, quae iam dudum colligo, eleganter dictis: totiens mihi uehementer gaudeo, ac quasi grandem aliquem, nitidumq; unione inuenerim laetitia gestio: mox uarietatem eorum considerans, eam uoluptate mente melius concipio, quam uerbis exprimo, aut in publicum profero: mirariq; non desino, cum illorum perfectissimorum uirorum diuinitatem, tum multorum barbariem, ac quasi oculis obductam caliginem, uidere licet uel ex his clausulis quas infra scripsi: Aliud, aliter, contra, secus, iuxta, statim, proxime, par, aequae, idem, simile, magis, pariter, quandoque etiam comparatiuum, & alijs huiusmodi (non enim omnes collegisse

collegisse me putem) quàm eleganter post se particulas, ac, atq; ut, quàm, & quanta uarietate obtineant? Quare uix consyderari potest quàm belle, & quàm diuerse, quàm apposite, & proprie iisdem uiri disertissimi illis utantur. Igitur primum de Alio, cum particula ac, coniuncto: mox de reliquis aliqua subiiciamus.

Terentius in Phormione: Aliud mihi respondes, ac rogo.

Varro de re rustica: Armentarius non aliud, ac bubulcus.

Cicero in Verrem: Ne alio mense, ac fas erat, comitia haberentur.

Idem Attico: Quod quidē agere si liceret, alio modo ac nūc agendum esset.

Idem de Oratore: Potest enim non solum aliud mihi, ac tibi, sed mihi ipsi aliud aliàs uideri.

Idem pro Marco Cælio: Lux deniq; longe alia est Solis, ac lychnorum.

Idem pro Cor. Balbo: Quid ergo hi possunt aliud iudicare, ac iudicauerunt?

Idē de arte Rhetorica: Aut si alia ratione, aut aliam ob causam, ac dicet se reus fecisse, demonstrabitur esse factum.

Cæsar in commen. Qui longe alia ratione, ac reliqui Galli bellum gerunt.

Vatinius Ciceroni: Longe alia conditione ego sum, ac cæteri Imperatores.

T. Liuius ab urbe con. Aliã suã, ac transfugarũ causam esse.

¶ DE ALIO, CVM PARTICVLA,
atq; coniuncto.

Plautus in Pseudulo: Illi sunt alio ingenio, atq; tu.

e Terentius

Terenti⁹ in Andria: Aliū nūc cēses esse me, atq; olim cū dabāt.

Idē in Eunuchō: Vereor ne aliorsum, atq; ego feci acceperit.

Varro de lingua Latina: Potest enim esse Saturnus hic alia de causa dictus, atq; in Sabinis.

Cicero pro Plāco: Nec erit hęc alia ratio Plāco, atq; Laterēsi.

Idem Attico: Mihi uideris aliud tu honestum, mēq; dignū in hac causa iudicare, atq; ego existimem.

Idem pro Murena: Si aliud, atq; existimas.

Idem Lentulo: Non alius essem, atq; nunc sum.

Idem De oratore: Tantum & aliud esse, atq; hoc, & hoc sine illo summum esse posse.

Idem pro Cluentio: Si ipse A. Cluentius sententiam de iudicijs rogaret, aliam non diceret, atq; ij dixerunt, quorū sententijs Cluentium condemnatum esse dicitis.

Idem in Academicis: Cum aliud agnosceret, atq; sentiret.

Idem in Rhetorica: Alio nomine illam rem de qua agitur, appellari oportet, atq; aduersarij dicunt.

Idem pro Aulo Cecinna: Longe alia ratione recuperatores ad agendum hac actione uenio, atq; initio ueneram.

Idem Terentiæ: Nostra factū esse negligentia, ut longe alia in fortuna esset, atq; eius pietas, ac dignitas postulabat.

Cæsar in com. Docet longe alia ratione esse bellum gerendum, atq; antea gestum sit.

Idem ibidem: Longe aliud sibi capiendum consilium, atque antea fenserat.

Idem ibidem: Ac longe aliam esse nauigationē in concluso mari, atq; in apertissimo Oceano perspiciebant.

Salustius in Catilina: Ad hęc quicunque aliarum partium, atq;

atq; Senatus erant, conturbari Rempub. quàm minus ualere ipsi malebant.

Cæsar in commentarijs: Aliæ sunt legati partes, atque Imperatoris.

Hircius in commen. Neq; enim aliud ius esse Cappadociæ, atq; Armeniæ.

Ibidem: Si alia esset littoris Aegyptij natura, atq; omnium reliquorum.

Hæc nō habentur in exemplari Romano. APPENDIX. C. Cæsar in Anticatone priore: Vno em̄ excepto quē aliusmodi, atq; omnis natura finxit, suos quisq; habet charos.

Cælius in primo: Neq; ipsi eos aliij modi esse, atq; Hamilcar dixit, ubi aduertendum aliij esse patrij casus, quemadmodum & alius, quod non solum masculino, uerumetiam in fœminino genere ostenditur.

Cælius in primo: Antequàm Barcha perierat, aliij rei causa in Africam missus.

¶ DE PARTICVLA Similiter, cū ac, atq; ut, cōiuncta.

Cicero De natura deorum: Tu autem quid quæris? similiter facis, ac si me roges.

Idem in Philip. prima: Neq; uero illum similiter, atq; ipse eram, commotum esse uidi.

Idem de officijs: Similiter eos facere, qui inter se contenderent, uter Remp. potius administraret: ut si nauæ inter se certarent, quis eorum potissimum gubernaret.

Paulus de libris &c. l. Filiusfamilias: Miles similiter ut paganus nominatim à patre, aut hæres scribi, aut exhæredari debet.

Sicut { ac
atq; .i. sicut
ut

¶ DE PARTICVLA Simili, ac dissimili, cum
atq; & ac, coniuncta.

Plautus in Bacchidibus: Haud cōsimili ingenio, atq; illic est.
Terentius in prologo Phormionis: Ne simili utamur fortuna,
atq; usi sumus.

Cicero pro G. Rabirio: Et similis uiri tu ulcisceris patris mortem,
atq; ille persequeretur fratris sui?

Idem de finibus bonorum & malorum: Itaq; & similis erit finis
boni, atq; antea fuerat.

Idem de lege Agraria: Hic tamen excipit Pompeium simillime,
ut mihi uidetur, atq; in illa lege.

Idem Attico: Aut quiescendum quod non dissimile, atq; ire
in Solonium, aut Antium.

Cæsar in com. Hortatur eos, ut simili ratione, atq; ipsi fecerunt
suas iniurias persequantur.

T. Liuius ab urbe condita: Hæc sunt Tribuni cōsilia uestra
haud hercule dissimilia, ac si quis ægro qui curari se fortiter
passus, extemplo conualescere possit.

Ibidem: Similem pauorem inde, fugamq; fore, ac bello Gallico
fuerat.

Neratius de acquirendo rerum dominio. l. Quod in litore:
Nec dissimilis eorum cōditio est, atq; piscium, & ferarū.

Tripho eodem titulo. l. Si is: Simile est, atq; in hæreditate.
& subdit: Nunquid simile sit, atq; cum stipulatur?

¶ DE PARTICVLA Item, cū, atq; & ut, cōiuncta.

Varro de lingua Latina: Analogia nō item ea diffinienda,
quæ dirigitur ad naturam uerborū, atq; illa, quæ ad usum
loquendi.

Idem

Item atq; ut
ut

Idem de re rustica: Alij ad cursuram, ali j ad prædam, non ite sunt spectandi, atq; habendi.

Ibidem: Hosce item ut equulos & educunt, & alunt.

¶ DE COMPARATIVO cū ac, & atq;, coniuncto.

Cicero Attico: Mihi quidē uideť diutius abfuturus, ac uellē.

Catul. Illi non minus, ac tibi pectore uritur intimo, flāma, sed pœnite magis. Horatius:

Inachia langues minus, ac me. Idem:

His me consolor uicturum suauius, ac si

Quæstor auus pater, atq; meus, patruusq; fuissent.

Plautus in Mercatore: Amicior mihi nullus uiuit, atq; is est.

Terentius in Andria: Non Apollinis magis hoc uerum, atq; hoc est. Horatius:

Arctius atq; hedera procera astringitur Ilex.

¶ DE PARTICVLA Secus, cum, ac, atq;, quām, coniuncta.

Secus ac atq; .. alie qm quam

Plautus in captiuis: Ne me secus honore honestes, cę ego te.

Cicero De oratore: Me non multo secus facere, cum de oratore disputem: ac facerē, si esset mihi de histrione dicendū.

Idem pro Lucio Murena: Non secus ac si meus esset frater.

Ibidem: Non dixi secus ac sentiebam.

Idem Attico: Velim domum ad tuos scribas, ut mihi tui libri pateant non secus, ac si ipse adesses.

Idem pro Planco: Cuius ego salutem non secus, ac meam tueri debeo.

Idem De oratore: Sed paulo secus à me, atq; illo distributa:

Ibidem: Sed aliquanto secus, atq; in tradēda arte dici solet.

Idem De natura deorum: Quoniam cœpi secus agere, atq;

e 3 initio

initio dixeram.

Vergilius: Haud secus, atq; alto in luco. Idem:

Haud secus, ac iussi faciunt.

Labeo de acquirendo rerum dominio. l. Si epistolam: Nō
secus, atq; in continenti agro.

¶ DE PARTICVLA Aliter, cum ac, atq;, ut, cōiuncta.

Plautus in Truculento: Sed longe aliter est amicus, atque
amator.

Terentius in Adelphis: Nunquā te aliter atque es, in ani-
mum induxi meum.

Idem in Heautont. Aliter tuum amorem, atq; est accipis:
nam & uita est eadē, & animus erga te idem, ac fuit.

Varro de lingua Latina: Aliter atq; in reliquis dicitur.

Idem de re rustica: De emptione aliter dico, atq; fiet.

Ibidem: Aliter quadrigarius, ac desultor.

Ibidem: Nec multo aliter tuendum hoc pecus in pastu, atq;
ouilum.

Idem de lingua Latina: Hoc nunc aliter fit, atq; olim.

Ibidem: Quædam aliter olim, ac nunc.

Cicero De oratore: Urbana etiā dissimulatio est, cum alia
dicuntur, ac sentias.

Ibidem: Cum aliter sentias, ac loquare.

Idem pro P. Sylla: Torquatus rursus in me irruit, me accu-
sat: ait aliter ac dictum est in tabulas publicas rettulisse.

Idem in partitionibus oratorijs: Casu cum aliter cecidit, ac
speratum & putatum sit.

Idem in Salustium: Neq; enim qui ita uiuit ut tu, aliter ac tu
loqui potest.

Idem

Aliter ^{ac} atq; ^{et alit' qm}
ut

- Idem De oratore: Aliter dicenda, ac intelligerentur.
- Idem de officijs: Aliter de illis, ac de nobis iudicamus.
- Cæsar in cōmentarijs: Sed ratio, ordóq; agminis aliter se habebat, ac Belgæ ad Neruios detulerant.
- Ibidem: Coactus est aliter, ac superioribus annis exercitum in Hybernis collocare.
- Cicero pro Sexto Roscio Amerino: Aliter causam agi, atq; ille existimaret.
- T. Liuius ab urbe condita: Longe aliter patres, ac plebem affecere.
- Cicero ad pontifices: Proinde quasi isti ut de Gn. Pom, aliter atq; ego existimo sentiant.
- Ibidem: Dubitans, timens, hæsitans, omnia aliter, ac uos in monumentis habetis, & pronunciarit & fecerit.
- Idem de arte Rhetorica: Aut aliter hoc in sermone, atque in dicendo sit utendum.
- Ibidem: Cum aliter quid accidit, atq; hi qui arguuntur, arbitrati esse dicuntur.
- Idem De oratore: Mouent illa etiam, quæ coniectura explanantur longe aliter atq; sunt.
- Idem pro Tito Annio Milone: Quamobrem iudices ut ad causam, crimenq; aliquando ueniamus: si neq; omnis confessio facti est inusitata: neq; de causa quicquam nostra aliter, ac nos uellemus à Senatu iudicatum est.
- Idem in epistola ad Seruium Sul. Aliter cecidisse rem existimas, atq; opinatus sis.
- Idem de finibus bonorum & malorum: Hic loquebatur aliter, atq; omnes sentiebant.

Idem

Idem Curioni: Sed aliter atq; ostenderam facio.

Idem pro domo sua: Hæc homines improbi ad quosdã uiros fortes longe aliter, atq; à me dicta sunt detulerunt.

Idẽ in Verrem: Quod iste aliter, atq; ut edixerat decreuisset. Paulus de rei uend. l. Pompo. Aliter atq; si certis religionibus possideatis.

Vulpianus de seruitutibus. l. Quotiens. Nihil agitur aliter, atq; si concedas mihi ius tibi non esse in fundo tuo.

Idem quando dies &c. l. Quanq;. Semel cedit dies aliter atq; sicui in menses singulos, uel in dies, uel in annos singulos quid legetur.

Idem de hæredibus instit. l. Circa eos. Celsus lib. xxv. ff. probat aliter, atq; probat in illa institutione.

ac
Cõtra atq; qm̄
ac
aliter qm̄. uel
magis oppositũ qz

¶ DE PARTICVLA Contra, cum
ac, atq; q̄, coniuncta.

Cic. pro Cornelio Balbo: Si deniq; aliquid quod non contra ac liceret factum diceretur, sed contra atq; oporteret.

Idem De oratore: Ut contra ac dicat accipi & sentiri uelit.

Idem in Verrem: Si hæc contra ac dico essent omnia.

Idẽ De finibus bonorũ & malorũ: Itaq; cõtra est ac dicitis.

Idem De diuinatione: Vides tamen omnia ferẽ contra ac dicta sunt euenisse.

Idem in Philippica duodecima: Præsertim cũ cõtra ac Deio tarus sensit uictoria belli iudicauerit.

Salustius in Catilina: Vbi uidet Catilinam contra ac ratus erat contendere.

Cic. pro P. Silla: Iam enim faciã criminibus omnibus penẽ dissolutis contra atq; in cæteris causis fieri solet.

Idem

Idem in Catilinam: Idemq; iusserunt simulacrum Iouis facere maius, & in excelsum collocare, cōtra atq; antea fuerat.

Idem in somnio Scipionis: Qui uersatur retro, contrario motu atq; cælum.

Cæsar in comment. Qui contra atque esset dictum prælium commisissent.

Cic. pro A. Cecinna: Miror te hoc in hac re alieno tempore, & contra quàm ista causa postulasset, defendisse.

Idē pro Cluentio: Generi sui cōtra q̄ fas erat, amore capta.

Idem pro domo sua: Aut quid de uestro iure, aut religione contra quàm proposueram disputabo?

Idem de arte Rhetorica: Summa imprudentia est, eum qui contra q̄ scriptum sit, aliquid probare uelit.

Idem in Pisonem: Vt Senatus contra q̄ ipse cēsuisset, ad ueritatem rediret.

Vulpianus de seruitutibus, quod ui, aut clam. l. Prætor ait: Si quis contra q̄ prohiberetur fecerit.

Idem, quod ui, aut clam. l. Si alius: Ait Iulianus, qui ante nūciationis remissionē cōtra q̄ prohibitus fuerit, opus fecerit.

¶ DE PARTICVLA Proxime, cum atq; coniuñcta. *proxime atq; .i.*

Cic. Dolobellæ: Non possum ego nō aut proxime atq; ille, aut etiam æque laborare.

¶ DE PARTICVLA Statim, & confestim, cum atq; quàm, ut, coniuñcta. *Statim } atq;
Confestim } quàm; statim q̄n.
ut*

Marcellus de fidei commissarijs libertatibus. l. Cum fidei. Potest confestim ut fuerit alienatus petere.

Vulpianus De ædilitio ædicto. l. Aediles: Iudici eorum statim atq; iudex factus est omnium rerum officiū incumbit.

f Martianus

Martianus de officio proconsulis. l. Omnes proconsules: Statim quæ urbem egressi fuerint, habent iurisdictionem.

Paulus ad Senatusconsultum Velleianum. l. Debitrix: Quamuis statim atque intercesserat mulier, competierat.

¶ DE PARTICVLA Aequæ, & perinde, cum ac, atque, ut, quæ, coniuncta. Et primo de Aequæ ac. *ut sicut*

Plautus in Stico: Scis tute facta uelle æque ac tu uelis.

Terentius in Andria: Quis miser æque ac ego?

Cic. Curioni: Cui charus æque sis, ac iucundus, ac fuisti patri.

¶ AEQVAE ATQVE. *ut sicut*

Plautus in Aulular. Pumex non æque aridus, atque hic est senex. Cæsar in commet. Aequa ferè latitudine, atque ille congestus ex materia.

Cic. pro Cluentio: Aequæ posthac, atque illum dictatorium gladium pertimescamus.

Idem pro Sexto Roscio Amerino: Aequæ turpe atque illud, de quo ante dixi.

T. Li. ab urbe cond. Quos territos æque atque hostes timebat.

¶ AEQVE QVAM. *ut sicut*

Plautus in Stico: Ridiculus æque nullus est, quæ dum esurit.

Idem in Aulularia: Nunquæ æque patri nuncium lepidum attulit, quam ego nunc meæ heræ nunciabo.

T. Li. ab urbe condita: An est qui dubitet Tribunos plebis ullis iniurijs uestris, æque quæ munere patrum in plebē offesos esse?

¶ AEQVE VT. *ut sicut*

Cic. pro domo sua: Itaque libentissime prædicabo Gna. Pompeium studio & autoritate æque, ut unumquemque uestrum pro salute mea laborauisse.

Idem

Idem Attico: Et simul quod æque ea quæ sunt, ut ea quæ certe futura sunt, uidere non possum.

Tibullus: Nec tibi sit mea lux æque tam feruida cura,
Ut uideo paucos ante fuisse dies.

¶ AEQVE ABSOLVTE.

Terent. in Ecyra: Aequè eadem studeant, uelintq; omnia.

¶ PERINDE ATQVE. *·i· sicut*

T. Li. ab urbe condita: Perinde atq; capta urbe.

¶ PERINDE VT. *·i· sicut*

Cic. pro Cluentio: Nam perinde ut opinio est de cuiuscunq; moribus.

T. Li. ab urbe condita: Nec perinde ut maluisset.

Ibidem: Perinde ut eueniret res.

¶ PERINDE QVASI. *·i· sic quasi*

Cic. pro P. Quintio: Atq; hæc perinde loquor, quasi ipso illo tempore, cum te prætor iussisset ex edicto possidere.

Idem pro T. Annio Milone: Hoc enim sæpe ab istis dicitur, perinde quasi Appius ille cæcus uiam munierit.

Idem pro Cluentio: Perinde quasi ego non ab initio huius defensionis dixerim.

Idem pro eodem: Perinde quasi exitus rerum, non hominū consilia legibus uindicentur.

¶ DE PARTICVLA pari, ac pariter, cū ac, atq; ut, cōiūcta.

Plautus in Menechmis: Ecastor pariter hoc atque alias res soles.

Idē in Aulularia: Pariter morat' ut pater, auusq; huius fuit.

Cæsar in commen. Pari spacio transmissus atq; in Gallia est in Britanniam.

*ac
pari atq; ut
·i· tali sicut*

Cicero de natura deorum: Neque enim mihi par ratio cum Lucilio est ac tecum fuit.

T. Liuius ab urbe con. Trucidant foeminas pariter ac uiros. Idem Liuius ibidem: Nequaquam pari ad patienda ea robore ac Romani fuissent.

Ibidem: Amici pariter ac nunc subiecti, ac obnoxij uobis minus essemus.

Pro eo atq; idem sicut ¶ DE PARTICVLA pro eo, cū atq; coniuñcta: quæ omittere nolui, tametsi à recentioribus dicta sunt.

Vulpianus de testamentis. l. Ad testium: Si quis ex testibus nomen suum non adscripserit, ueruntamen signauerit, pro eo est, atq; si adhibitus non esset.

Idem de noui operis nunciatione. l. Prætor: Pro eo habendum est, atq; si nullo iure factum esset.

¶ DE PARTICVLA in partem, cum atq; coniuñcta.

Cæsar in commēt. In partem iuris, atq; ipsi erant receperūt.

Idem atq; ac, id eodem modo sicut.

¶ DE PARTICVLA idem, cum ac, atq; coniuñcta.

Plautus in Mostellaria: Eundem animum oportet mihi esse gratum, ut impetraui, atq; olim prius q̄ id extuli, cum illi sublandiebar.

Varro de lingua Latina: Idem ac diceretur, aut hic lepus, & hic nemus.

Cato de re rustica: Pomarium seminarium ad eundem modum, atq; oleaginum facito.

Ibidem: Densas eodem modo composito, atq; spiram.

T. Liuius de bello Punico: Ipsa re intellecturos nequa q̄ idē esse Siracusas, ac Leontinos oppugnare.

Vulpianus: Sicui plus q̄ per legem &c. l. Nisi dolus. Non eandem

eādem causam esse decem aureorum: quos annuos tibi testes Pompeiæ Crispinæ patronæ tuæ relictos proponis, atq; fuit alimentorum,

Hircius in commēt. Cum se inferiores eiusdem generis ac sa poris aqua dicerent uti, atq; antea consueuerant.

Ibidem: Non oportere illum eodem uti uestitu, atque ipse uteretur.

¶ DE PARTICVLA iuxta, cum ac, atq;, mecū, tecumq; *Juxta ac .i. sicut ac atq; .i. pit' sicut*
coniuncta, & quandoq; absolute posita.

Varro libro secundo rerum rusticarum: Fœminas iuxta, ac *Juxta mecū .i. pit' mecū Juxta terrū .i. pit' terrū*
mares habere solebat.

Cicero oratione qua gratias agit post reditum: Officijs iuxta ac si meus frater esset sustentauit.

Salustius in Iugurtino: Præterea transuersis itineribus, quotidie castra mouere iuxta ac si hostes adessent.

Plautus in Asinaria: Dixi tibi mater, iuxta mecū rem tenes.

Idem in Aulularia: Dixi tibi nunc, iuxta rem tecum tenes.

Salustius in Catilina: Nunc uero quo in loco res sitæ sunt, iuxta tecum omnes intelligitis.

Plautus in Persa: Iuxta tecum, si tu nescis, nescio.

Ibidem: Iuxta tecum æque scio.

Salustius in Iugurtino: Iuxta boni maliq;, strennui & imbelles multi obruncati sunt. *Juxta. .i. simul*

Ibidem: Neq; loco, neq; mortali cuiq;, aut tempori satis credere: ciues, hostes iuxta metuere.

Ibidem: Hyemem, & æstatem iuxta pati.

Ibidem: Plebi, patribusq; postquam inuidia decesserat, iuxta charus.

T. Liuius ab urbe condita: Absentium bona iuxta, atq; interemptorum diuisa fuerunt.

Ibidem: Trucidant inermes iuxta, atq; armatos.

Idem de bello Punico: Nauales focij iuxta effusi, ac si insulas prædarentur.

Idem ab urbe condita: Iuxta hyeme, atque æstate, bella gerere posse.

Idem de bello Macedonico: Humanum genus uestrum nomen, imperiumque iuxta ac deos immortales, iam pridem intuetur.

¶ ALTER.

Quanta est in multis bonarum literarum inscitia? quæ inepte deus bone, & ineleganter nonnulli dum se latine loqui putant, nouitatibus gaudent? Quis non dicit unum, & duo? Primum & secundum? ecquis non dicit Vigesimo primo die? semel & bis? At uidere licet, uel ex his, quæ subieci, quantum ab illa uera, germanaque Latina lingua defecerint: & quantum loquendi, dicendiq; mutauerint genus: nam perfectissimo illo sæculo, non unum & duo, sed unum & alterum: non semper primum & secundum, sed frequentius primum & alterum: non uigesimo primo die, sed altero & uigesimo die: non semel & bis, sed semel & iterum dicebant. Qui uero dixerunt unum aut alterum significare, unum aut duo, uel unum & alterum significare, unum & duo: uel de duobus unum alterum semper dici: in eadem erroris nauis uersati sunt. nam unus & alter modus erat proprius loquendi, unus aut duo non proprius: & unus aut alter, & primus & alter de duobus non semper, sed aliquando dicitur

do dicitur. Quandoq; uero alter & alter loco utriusq; dicebatur, ut infra melius uidebitur.

Terentius: Venit unus & item alter.

Cicero Attico: Quid enim est tantum in uno aut altero die?
Idem pro Aulo Cluentio: Vnus & alter dies intercesserat, cū res parum certa uidebatur. & paulo post: Qui cum unum iam, & alterum diem desyderaretur.

Ibidem: Habetur una & altera concio uehemens & grauis.

Idem in Verrem: Rex primo nihil metuere, nihil suspicari, dies unus & alter: plures, non refertur.

Ibidem: Vnum & alterum mensem, propè annum, denique domi tuæ pyratæ aliquo tempore capti sunt.

Ibidem: Tum repente istæ pestes citari iubet, dicit unus & alter breuiter.

Idem Appio Pulchro: Si quem tibi item unum, alterumue diem abstulerit.

Vergilius: Iamq; dies, alterq; dies processit.

Ouidius in Sappho: Et sub ea uersus unus & alter erit.

Catullus: Quam ueniens una atq; altera rursus hyems.

Horatius in sermonibus: Ducendus unus, & comes alter.

Ibidem: Ne si uaser unus & alter.

Idem in epistola: Si uersus paulo concinnior unus & alter.

T. Liuius ab urbe condita: Vno aut altero abrepto.

Ibidem: Bellum in Sicilia iam alterum annum geritur.

Ibidem: Vni, aut alteri militi.

Idem de bello Punico: Vno aut ad summum altero precio.

Idem pro Gn. Planco: Quorum alter exercitum perdidit,
alter

alter uendidit: emptis prouincijs à Senatu, à Repub. à bonis omnibus defecerant.

Idem pro Lucio Murena: Neq; in uno, aut altero animaduersum est.

Vulpianus de iudicijs. l. Nonnuncq;: Post unum, uel alterū. Idem de ædilitio edicto. l. Quis sit fugitiuus. Idem ait, nec eum qui ad fugam gradum unum, alterum uel promouit, esse fugitiuum.

Idem de noui operis nunciatione. l. Stipulatio: Non si unū uel alterum cementum fuerit positum.

Alphænus de iudicijs. l. Proponebatur. Si unus aut alter. Quo loco multi post illud Ciceronis diuinum sæculum, de prauato dicendi genere ferè semper dicunt primum & secundum. Veteres illi (ut diximus) plerunque primum & alterum dicebāt.

Cato de re rustica: Prima est lænis, altera est crispa.

Cicero in Verrem: Alterum, tertium, quartū: permulta erant eiusmodi nomina.

Ibidem: Primo die testiū tāto numero citato, alter dies amicis istius & defensoribus, tertius dies, sic hominem prosterneret.

Idem pro A. Cluentio: Vnum, alterum, tertium annum Saxia quiescebat.

Idem in Tusculanis: Primam posuit eam, de qua modo dixi, quæ orta esset ex præensione rerum futurarum: alterā quam ceperimus ex magnitudine commodorum.

Idem de natura deorum: Vnus is modus est, de quo satis dixi, qui est susceptus ex præensione rerum futurarum, alter

ex perturbatiōibus tempestatū, tertius ex cōmoditate rerū.
Idem in secunda Philip. Proximo, altero, tertio deniq; reli-
quis consecutis diebus. Horatius: Mille talenta rotunden-
tur, totidem altera, porrò tertia succedant.

¶ Videre etiam licet quanta sit uenustas in ijs dicendi mo-
dis, Alterum tantum, tria tanta, sexcenta tanta, bis tanta.

Plautus in Epidico: Imo etiam si alterū tantū perdundū est.

Idem in Bacchidibus: Alterum tantum auri non meream.

Cicero De oratore: Ut necesse sit partem pedis, aut æqualē
esse alteri parti, aut altero tantum, aut sexqui esse maiore.

Calistus de iure fisci. l. Non intelligit: Totum cum altero tā
to cogitur soluere.

Scauola de alimentis. l. Libertis: Eo amplius alterum tantū
quantum in singulis in numero præter cibaria, & uestiaria,
dari uoluit.

T. Liuius ab urbe condita: Alterum tantum ex Latino dele-
ctu adijciebatur.

Plautus in Trinūmo: Tribus tantis illi minus reddit quàm
obserueris.

Idem in Bacchidibus: Sexcenta tanta reddam si uiuo tibi.

Idē in Pseudolo: Quasi mihi nō sexcenta tāta soleāt credier.

Idem in Mercatore: Imo bis tanto ualeo quàm ualui prius.

Idem de Amphitrione: Bis tāto amici sunt inter se q̄ prius.

Varro lib. iij. rerum rust. Ea pars reddiderit eo anno bis tā-
tum, quàm tuus fundus.

Hircius in cōmentarijs: Accedebat prope alterum tantum.

Ibidem: Peditum ac leuis armaturæ quater tantis.

¶ His subiñciam autoritates de modo dicendi, quem præ-

posui de altero & uigesimo, & his similibus: quibus deficientem iam prisco illo eloquentiæ candore, T. Li. & eius æquales, ac illis succedentes, unum & uiginti quandoque etiam dixerunt. Sed primum meliora, deinde de fece hauriemus, ut planè quod interest discrimen appareat.

Cicero pro Cornificio: Liberalibus literas accepi tuas, quas mihi Cornificio altero & uigesimo die (ut dicebat) reddidit.

Idem pro Milone: Vbi particulam alter, postponit, cum superius eam præposuisset: Centesima lux est hæc ab interitu P. Clodij, & opinor altera.

T. Li. ab urbe con. Anno trigesimo altero, quàm condita Roma erat.

Idem tandem mutato aliquantulum dicendi genere, ibidem dixit: Vna & uiginti legionibus eo anno defensum imperium Romanum est.

Et ibidem: Signa unum & triginta capta. paulopost: Vnum & triginta oppida ceperunt.

Idem seruauere elegantissimi illi uiri in aduerbijs, semel, iterum, tertium, ut supra diximus: quo loco ineptissime dicunt, semel, bis, ter: uel semel, secundo, tertio.

Cicero in Bruto: Antistius Piso sæpe dicebat, minus sæpe Pomponius, raro Carbo, semel, aut iterum Philippus.

Idem de diuinatione: Quod semel ille, iterumque neglexit.

Ibidem: A senatu ludos illos iterum instauratos memoriæ proditum est.

Cicero de natura deorum: Venereum iaciat aliquando, non nunquam etiam iterum, ac tertium.

Vulpianus de receptis arbitris. l. Labeo: Post causam semel,
atque

atque iterum tractatam.

T. Li. ab urbe con. Iulium ter, Virginium iterum apud Ma-
crum Licinium inuenio.

Ibidem: Iterum ac tertio uenisse tradunt.

Idem de bello Punico: Ter perditæ patriæ substinēdum cri-
men est: semel cum defectionem inisti ab Romanis: ite-
rum cum pacis cum Annibale fuisti autor: tertium hodie
cum restituendæ Romanis Capuæ mora, atque impedi-
mentum tu es.

Ille alter, frequenti in usu apud antiquos reperitur, parum
tamen hactenus obseruatum.

Cicero Attico: De illo altero quem scribis tibi uisum esse nō
alienum.

Eidem: De illo altero scio equidem uenire nunc nil posse.

Idem De oratore: Quid ille alter? quid petam præsidij?

Ibidem: Nam illud alterum genus quodquod est, tempori-
bus, locis, reis definiunt.

Salustius in Catilina: Adherbalem, omnesq; qui sub impe-
rio Micipsæ fuerant, metus inuadit: in duas partes disce-
dunt: Numidæ plures Adherbalem sequuntur, sed illum
alterum bello meliores.

Ibidem: In diuisione, quæ pars Numidiæ Mauritaniam at-
tingit, agro, uirísq; opulentior Iugurtæ traditur: illam alte-
ram specie, quàm usu potiore, quæ portuosior & ædificijs
magis exornata erat, Adherbal possedit.

¶ Sed nota non semper dici, unum & alterum, uel primum
& alterum: sed quandoque dici, alterum & alterum, loco
utriusq;, ut supra diximus.

Cic. de diuinatione: Cum duo quidam Arcades familiares iter unà facerent, & Megaram uenissent: alterum ad cauponem diuertisse, ad hospitem alterum.

Idem de natura deorum: Non uides Solem deum esse, Lunamq; quorum alterum Apollinem Græci, alteram Dianam putant.

Ibidē: Ioues tres numerant, in Arcadia alterū patre Aethere, alterum patre Cælo, tertium Cretensem Saturni filium:

Idem de Tusculanis: Nam duæ sunt ex opinione boni: quarum altera Voluptas, altera Cupiditas.

Idem pro Publico Quintio: Quæ res in ciuitate duæ plurimum possunt, hæ contra nos ambæ faciunt in hoc tempore, summa gratia, & eloquentia: quarum alteram C. Aquili uereor, alteram metuo.

Horatius: Fraternalis animis quicquid uolet alter & alter.

Cicero pro P. Sylla: Ita charus utrisq; est, atq; iucundus, ut nō alteros demouisse, sed utrosq; constituisse uideatur.

Idem pro Q. Ligario: Ergo hæc duo tempora carent crimine: unum cum est legatus profectus: alterum cum efflagitatus à prouincia præpositus Africae est: Tertium tempus est, quo post aduentum Vari in Africa restitit.

Idem pro Cluentio: Ille iterum, ille tertio auctionibus factis pecuniam dedit.

Ibidem: Quamobrem alteram partem causæ sic agemus, ut nos doceamus: alteram partem sic, ut oremus.

Idem pro domo sua: Eijciuntur duo, quos uidere improbi nō poterāt: alter per honorem turpissimum, alter per honestissimam calamitatem.

¶ Adeo

DE ADEO.

PRinceps ille Latinæ eloquētiæ Cicero, ac cæteri eius æta-
tis autores, ut reliquis omnibus ita elegantissime parti-
cula Adeo, usi sunt: quam præ cæteris obseruatione præci-
pua dignam colligendum duxi: Cui ueteres illi coniuncti-
onem Atq;, præponentes, significare eam aliquando, poti-
us, aliquando etiam, uoluerunt: ut infra aperte ostenditur.
Cic. Seruio Sul. Sed aliquid atq; adeo multa afferūt de suo.
Trebonius Ciceroni: Nihil adolescente tuo, atq; adeo no-
stro amabilius.

Cicero pro Planco: Insector, posco, atq; adeo flagito.

Idem pro Cluen. Clamore hominū de foro, atq; adeo de ci-
uitate esse sublatum.

Idē pro Roscio: Hoc consilio, atq; adeo hac amētia impulsi.

Idem in Verrem: Atq; adeo antequam de incommodis Si-
ciliæ dico, pauca mihi uidentur de prouinciæ dignitate, ue-
tustate, utilitate dicenda.

Idem in Catilina: Crescit in dies singulos hostiū numerus:
eorum autem castrorum Imperatorem, ducemq; hostium
intra moenia atq; adeo in senatu uidemus.

In eundem: Qui de huius urbis, atque adeo orbis terrarum
exitio cogitant.

Idem Attico: Cum Philotimo loquere, atq; adeo Terenti-
am habebis Idibus.

Idem in Ver. Domo eius emigrat, atque adeo exit, nam
iam antea emigrarat.

Idem in eūdem: Ex Sicilia discedendū, atq; adeo fugiendū
esse arbitretur.

*Adeo atq;
Adeo etiam.*

*Atq; adeo, .i. atq; potig.
vel atq; etiam.*

Ibidē: Quæ si magna, atq; adeo maxima uobis uidentur, q̄
uarie & copiose dicantur expectare nolite.

Ibidem: Cum magno detrimento, atque adeo exitio uecti-
galium.

Ibidem: At quam legem corrigi iudices, atque adeo to-
tam tollit?

Ibidem: Cum hæc essent ita constituta, Verres tot annis, at-
q; adeo sæculis inuentus est, qui hæc non commutarit.

Plautus in Casina: Esurio atq; adeo nunc haud parū sitio.

Terentius: Memini atq; adeo longum est expectare.

Plautus in Amphi. Imo præter me uenio, atq; adeo tu Ble-
pharo Iudex fies.

Idem in Casina: Dum mihi uolui, huic dixi, atq; adeo dum
mihi cupio perperam iam dudum herde fabulor.

Titus Liuius ab urbe condita: Non petentem, atque adeo
absentem etiam creatum credere.

¶ ALLEGARE, Legare, Ablegare.

Allegare, legare, ablegare, à multis improprie passim
dicitur. Non enim uerbi proprietatem attendunt, sed
uulgarem errorem persequuntur. nam cum autorem ali-
quem in rem suam adducere, aut citare uolunt, allegare
illum dicunt: cum allegare sit, quasi in legationem quem
rogatum pro paruis, priuatisque causis mittere: Legare
pro publicis, magnisque rebus. Ablegare uero est ferè in
exilium eijcere, aut à conspectu remouere: ut infra patebit.

¶ ALLEGARE.

Plau. in Epidico: Si allegassem aliquem ad hoc negotium.

Idem in Pseudolo: Pseudolus tuus allegauit hunc.

Idem

Allegare

Legare

Ablegare

Idem in Casina : Pater allegauit uillicum , qui posceret sibi istam uxorem. & subdit: Filius autem allegauit armigerum suum.

Idem in prologo Casinæ : Conseruatam uxorem , conserui duo expetunt: alium senex allegat, alium filius.

Idem in Amphi. Aliquem hominem allegent, qui mihi aduenienti os ocillet probe.

Idem in Persa: Imo alium allegauero, qui uendat, qui esse se peregrinum prædicet.

Terentius in Andria: Te obsecro, ut non credas à me esse allegatum hunc senem.

Cicero Catoni: Extremum, inquit, illud est: ut quasi diffidēs rogationi meæ philosophiam ad te allegem.

Idem M. Marcello : Si mihi tecum minus esset , quàm est: cum tuis omnibus allegarem ad te illos , à quibus intelligis me præcipue diligi.

Idem pro Sexto Roscio Amerino: Nam statim Chrisogonus & ipse ad eos accedit , & homines nobiles allegat ijs, qui peterent, ne ad Sillam adirent.

Idem in Philip. Cretensis iudex, isque nequissimus, quem admodum ad hunc reus alleget ?

Q. Ci. de petitione Consulatus ad M. Tullium: Hi rogandi omnes sunt diligenter, & ad eos allegandum est, persuadendumque est ijs nos semper cum optimatibus de Re pub. sensisse.

Cicero in Verrem : Cum sibi omnes ad istum allegationes difficiles, omnes aditus arduos , ac potius interclusos uiderent.

Ibidem

Ibidem : Primo necessarios istius ad eum allegatos esse dicebat.

Ibidem: Petit à me Rabirius, & amicos allegat, facile impetrat.

¶ LEGARE.

Salustius in Iugurtino: Legantur tamen in Africam maiores natu, nobiles amplis honoribus usi.

T. Lilius de bello Macedonico: Consulem legari ad id bellum placuit.

Plautus in Amphitrione: Delegit viros primorum principes, eos legat Telebois.

Cicero pro P. Sextio: Ne isti quidem, quos legatos non modo nullo senatusconsulto, sed etiam impugnante senatu, tu te tibi legasti.

Idem ad Atticum: Me legatum iri non arbitrabar.

Idem ad eundem: Meam stultam uerecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas.

Idem in Verrem utrumque declarat cum dicit: O dii immortales, quanta iste cupiditate, quantis allegationibus illam sibi legationem expugnauit?

Idem Aulo Cecinnae: Cassium sibi legauit, Brutum Galliae praefecit.

In Verrem: Centurupini Andronem Centurupinum legarunt ad Apronium.

¶ ABLEGARE.

Plautus in Casina: Hinc adolescens peregre ablegauit pater.

Terent. in Ecyra: Aliquod est mihi ablegandus, dum parit Philomena.

Varro de re rust. Pecus à prato ablegandum, & omne iumentum.

Cicero

Cicero Attico: A fratris aduentu me ablegat.

T. Li. ab urbe con. Sub tempus pueros uenatum ablegauit:
Idem de bello Pu. Ablegandum eo, unde ad nos fama accere non possit.

Ibidem: Deinde ubi ablegatum uelut de industria M. Marcellum uiderunt.

Ibidem: Nisi tota procul Sicilia ablegarentur.

Ibidem: Remotam imperpetuum, & ablegatam ab urbe, & ab Repub. iuuentutem.

Ibidem: Ablegatione iuuentutis ad Veliternum bellum.

Idem de bello Macedo. Orare ut se extra Italiã aliquò ablegarent.

¶ AMPLIUS.

Amplius aduerbium est, quandoq; comparatiuũ: Aduerbium tritum est, sed uidere licet q̄ eleganter comparatiuo antiqui usi sint: in quo obseruandum est, eos quandoq; ipsum comparatiuum nõ solum Ablatiuo, sed etiam accusatiuo, quandoq; & Nominatiuo sine particula q̄, iũxisse. Quæ & eiusmodi, qui sedulo obseruauerit, & scriptis suis intermiscuerit, paruo negotio elegans euadet.

*Amplig, mer
Amplig, merer*

Idem fecerunt de particulis, Plus, minus, abhinc.

¶ DE PARTICVLA Amplius, Nominatiuo cõiuncta.

Cicero pro Roscio Comedo: Amplius sunt sex menses.

Idem in Ver. Cum enim Siraculis amplius centũ ciues Romani cognoscerent.

Cæsar in comment. Inueniebat ex captiuis Sabini flumen à castris suis non amplius decem milia passuum abesse.

Hircius in comment. Genitiuo cõiunxit, cum dixit: Amplius
h duorum

duorum milium terga uertebant.

T. Liuius de bello Punico: Amplius populi fuerunt centum uiginti.

Ibidem: Amplius sex milia hominum capta.

¶ DE PARTICVLA Amplius, accusatiuo coniuncta.

Cic. in Ver. Qui cum amplius centum ciues Ro. haberet ex conuentu Siracufarum.

Idem ad Atticum: Qui ager, ut dena iugera sint, non amplius hominum quinque milia potest sustinere.

Idem pro Roscio Comedo: Tu hoc nomen triennium amplius in aduersarijs iacere pateris?

Cæsar in comment. Cum ipsi non amplius octingentos equos haberent.

Ibidem: Amplius horas quatuor fortissime pugnauerunt.

Vergilius in Buccolicis:

Tres pateat cæli spatium non amplius ulnas.

Sal. in Catili. Quod amplius annos xxx. Tribunus, atque præfectus, aut legatus fuerat.

T. Liuius ab urbe con. Ceperunt amplius tria milia hominum.

Pompeius Lucio Domitio: Non amplius quatuordecim cohortes Luceriam coëgi.

¶ DE PARTICVLA amplius, & diutius, ablatiui cõiuncta.

Terentius: Sexaginta annos natus es, ut conijcio, & eo amplius.

Cicero pro Roscio Comedo: Hoc nomen triennio amplius in aduersarijs relinquebas.

Idem pro Lucio Flac. Laodiceæ uiginti podo paulo amplius.

Idem pro Caio Quintio: Annum, & eo diutius post mortem Caij

tem Caij Quintij.

Cæsar in com. Quæ castra ut fumo, atq; ignib⁹ significabat
amplius passuum milibus octo in latitudinem patebat.

Ibidem: Milibus amplius quingentis in longum patet.

Cælius Ciceroni: Amplius quadraginta diebus mansit.

T. Liuius ab urbe con. Pugnatū amplius duabus horis est:

Idem de bello Punico: Victi amplius ducentis cecidere.

¶ DE PARTICVLA plus, ablatiuo, accusatiuo, & nominatiuo iuncta, & primum de ablatiuo.

Terentius in Ecyra: Dies triginta, aut plus eo in naui fui:

Cic. pro Publico Quintio: Ac tecū plus anno uixit in Gallia.

Idem pro Planco: Non possum dicere eum præfuisse, neque possum negare eum abfuisse: sed nō plus duobus, aut tribus mensibus.

Titus Liuius de bello Punico: Ab utraq; parte sexcētis plus peditibus, & dimidium eius equitum cecidit.

Ibidem: Fama tenuit haud plus fuisse modio.

Ibidem: Non plus uno Romanorum amisisse.

¶ DE PLVS, iuncta Accusatiuo.

Cato in re rustica: Ne plus quatuor digitos transuersos emineant.

Cælius Ciceroni: Hic multum ac diu ludetur: atq; ita diu, ut plus biennium in his tricis moretur.

Vitruuius: Ita à pariete distent, ut ne plus pateat palmum.

Idem: Disponantur inter se, ne plus spacium habentes pedes binos.

Idem: Dum ne plus inter duos nodos alligationibus binos pedes distent.

T. Li. de bello Macedo. Aberat acies eorū paulo plus quin-
gentos passus.

DE PLUS, iuncta Nominatiuo.

T. Li. de bello Macedo. Plus quinquaginta hominum ceci-
derunt.

Ibidem: Paulo plus trecenta uehicula missa.

Idem de bello Punico: Hominū eo die caesa plus duo milia.

Ibidem: Plus tamen duo milia hostium eo die caesa.

Ibidem: Plus decem milia capta.

¶ DE PARTICVLA Minus, nominatiuo, accusatiuo, &
ablatiuo coniuncta, & primum de nominatiuo.

Cicero in Verrē: Iussit ut quæ statuæ C. Verres ipsius & pa-
tris, & filij essent, eas quæstores demoliēdas locarēt: dumq̃
ea demolitio fieret, senatores triginta nō minus adessent.

T. Liuius de bello Punico: Minus duo milia hominum ef-
fugerunt.

Ibidem: Haud multo minus, q̃ mille capta.

Idem: Hispani paulo minus mille homines pacti transtule-
runt signa.

¶ DE ACCVSATIVO.

Ibidem: Nunq̃ nix minus quatuor pedes alta iacuit.

Vitruuius: Aluei autem latitudo inter parietem & pluteum
non minus sit pedes senos.

¶ DE ABLATIVO.

Cicero pro Lucio Flacco: Ante pedes prætoris in foro expen-
sum esse auri pondo centum paulo minus.

Cicero in com. Minus horis tribus milium pedum xv. in cir-
cuitu munitionem perfecerunt.

Ibidem

Ibidem: À milibus passuū minus duobus castra posuerunt.

Vitruuius: Cum non minus tribus corijs fuerit deformatū.

¶ OBSERVATVM item est in aduerbio abhinc, quādoq; ablatiuo, quandoq; accusatiuo iungi.

Terent. in Andria: Abhinc triennium ex Andria commigrauit huic uiciniae.

Abhinc triennium .i. sūt iam tres anni q.

Cicero pro Cor. Galbo: Etenim si Gn. Pompeius abhinc annos quingentos fuisset.

Idem in Ver. Horum pater abhinc duos & uiginti annos mortuus est.

Ibidē: Quæstor C. Papius consule fuisti abhinc annos quatuordecim.

Idē in Philippi. Etenim si abhinc annos propè xx. hoc ipso in templo negauī posse mortem immaturam esse consulari, quanto uerius nunc negabo seni?

Idem de diuina. Demosthenes quidem, qui abhinc annos propè quadringentos fuit, Horatius:

Scriptor abhinc annos centum, qui decidit.

¶ DE ABLATIVO.

Cicero pro Roscio Comedo: Criminatio tua, quæ est Roscium cum Flauio pro societate decidisse, quo tempore? abhinc annis quindecim.

Idem Attico pro Corni. Me abhinc annis amplius xxv. spondisse dicit Flauius Alphænus de iudicijs l. Proponebatur: Qui abhinc centum annis fuisset.

Hic quoq; loquendi modus non est prætereundus, quo Hætas illa aurea Ciceronis utebatur. Cum enim aliquis uulnerabatur, accepisse eū uulnera, Romano dicendi more

h 3 dicebant

dicebāt. Notādi sūt etiā & aliȝ modi loquēdi, ab hoc uerbo accipio profecti: ut accipere dadē, accipere iniuriā, accipere detrimentū, accipere conditionē, accipere hospitiō, accipere plagam: Male acceptus, bene acceptus, & huiusmodi.

Cicero in Philippica: Ipseq; Caius Pansa consul, Imp. cum inter media hostium tela uersaretur, uulnera acceperit.

Idē pro Milone: Primū illud uulnus accepit, quo teterrimā mortē obiret. Idē in Catilina: Ille tū graue uulnus accepit.

Idem in Verrem: Si illum locum aperuimus suspicioni, aut crimini accipiendū esse statim uulnus. Idem Bruto: Pansa fugerat uulneribus acceptis, quæ ferre non potuit.

Idem Seruio Sulpitio: Nūc autē accepto hoc tam graui uulnere etiam illa quæ consenuisse uidebantur, recrudescunt.

Idem Quinto fratri: Cum Sextius multis in templo Castoris uulneribus acceptis, subsidio bestiaē seruatus esset.

Cæsar in cōmen. Cum circumuentus multis uulneribus acceptis cecidisset. Ibidem: Quorum alter accepto uulnere occupatus per suos, pro occiso sublatus est. Vergilius: Vulneraq; illa gerens, quæ circum plurima muros.

Accipit patrios. Idem: Sed neq; uim plumis ulla, nec uulnera tergo Accipiunt. Oui. de Fastis: Diffugiunt hostes, inhonestaq; uulnera tergo Accipiunt.

Ser. Sul. Ciceroni: Nunciauit M. Marcellum collegā nostrū post cœnæ tēpus à Publio Magio Chilone familiari eius pugione percussum esse, & duo uulnera accepisse: unum in stomacho, alterum in capite secundum aurem.

Cicero

Cicero pro Publico Sextio: Tribunum plebis uiginti uulneribus acceptis iacentem, moribundumq; uidisti.

Idē pro P. Sylla: Accepit P. Sylla iudices uulnus uehemēs & mortiferū. Idem pro Gn. Planco: Cū perseuerantiā sententiæ suæ, nō salutē Reip. retinuisset: tamē ob illā, qua illud uolūtariū uulnus accepit, iustissimos omniū Metellorū cōstantia, & clarissimos triumphos gloriæ laude superauit.

T. Liuius ab urbe con. Vulnere accepto agre à circūstātibus ereptus est. Ibidem: Multa uulnera accepta.

Idem de bello Punico: Sub caudis qua maxime mollis cutis uulnera accipiunt.

Ibidem: Cum multa Romani milites acciperent uulnera.

Idem ab ab urbe condita: Plures uulnera accipiunt.

Ibidem: Plura accipiunt quàm inferunt uulnera.

Vul. de senatuscon. Syllaniano. l. Cū aliter: Aut alia uulnera isti acceperūt.

¶ ACCIPERE plagam.

Var. de re rust. Si qua in tōsura plagam accepit, eum locum alligat pice liquida.

Cicero Attico: Atq; ille locus inductus est à me diuinitus, ne una plaga accepta P. C. conciderent. Idē Tironi: Maxima plagā accepit, quod is qui sūmā autoritatē in illius exercitu habebat, Titus Labien⁹ eius socius sceleris esse noluit.

Eidem: Nihil uideo quod sperādum putem, iure præsertim, cum ea plaga in Asia sit accepta.

Idem de Fato: Eam plagam potius accipiam, q̄ fato omnia fieri comprobem.

Idem in Verrem: Tu inquam tantam plagam tacitus accipere potuisses.

¶ Accipere

¶ ACCIPERE ^{pati} dadem.

T. Liuius ab urbe con. Post acceptā proxime pugnae dadē.
Ibidem: Ex insidijs propè magna accepta dadē.

¶ ACCIPERE ^{pati} iniuriam.

Cicero in Verrem: Nulla priuatim accepta iniuria.

Idem Quinto fratri: Qui accepta iniuria illa spectacula quæ
rebat.

Cæsar in comment. Ne quam noctu oppidani à militibus
iniuriam acciperent.

Plau. in Mercato. Ad cœnam uocat, uenio, decumbo acce-
ptus hilare, atq; ampliter.

Idem in Cistellaria: Ita lepide, nitidèq; in prandio accepisti
apud te, ut semper meminerim. & subdit: Ita hodie hic ac-
ceptæ sumus suauibus modis.

Varro de lingua Latina: Ita in prandio nos lepide, nitidèq;
accepisti.

Idè de re rustica: Et me absente patrono hospitio accipiebat.

Ibidem: His omnibus ita acceptis, uel compositis, præcipua
cura domini requiritur.

Cicero De oratore: Ego uero atq; hilare acceptus inquit.

Plautus in Amphitrione: Adueniētem hic me hospitio pu-
gnæ accepturus est.

Ibidem: Familiaris accipere faxo haud familiariter.

Vergilius: Accipit hospitio.

Cicero in somnio Scipionis: Post autem regio apparatu ac-
cepti sermonem in multam noctem produximus.

¶ MALE acceptus.

Cicero in Verrem: Epicrates homines multis uerbis male
acceptos

acceptos dimisit.

Ibidem: Male accipit uerbis Rabonium.

Lentulus Ciceroni: Exclusus enim Antiochia Dolobella, & in oppugnâdo male acceptus, nulla alia confusus urbe, Laodiceam, quæ est in Syria ad mare se contulit.

Hircius in comment. Itaq; aduersarij male accepti, tum demum præsidia contulerunt.

Brutus Ciceroni: Recurri ad meas copiolas (sic enim eas uere appellare possum) sunt enim extenuatissima, & inopia omnium rerum pessime acceptæ.

¶ ACCIPERE ^{assumere} conditionem.

Cæsar in cōmentarijs: Respondit nō esse cōsuetudinem populi Romani accipere ab hoste armato conditionem.

¶ ACCIPERE ^{pati} detrimentum.

Ibidem: Quod detrimentum culpa & temeritate legati sit acceptum.

Cicero pro lege Manilia: Nam in cæteris rebus cum uenit calamitas, tum detrimentum accipitur.

Ibidem: Neq; eos quicquàm aliud assequi classium nomine, nisi ut detrimentis accipiendis maiore affici turpitudine uideremur.

¶ ACCIPERE ^{et pati} dolorem.

Cicero pro domo sua: Accepi Pontifices magnū, atq; incredibilem dolorem.

¶ ACCIPERE beneficium.

Cicero de prouincijs consularibus: Sed non is solum gratus esse debet, qui accipit beneficium: uerum etiam is, cui potestas accipiendi fuit.

¶ Assignare

ASSIGNARE, Tribuere, Attribuere, Adscribere.

Plerique post Ciceronem autores uerbum Imputo dixerunt nouo, & cōmentitio uerbo. Antiquiores uero doctissimi, & clarissimi uiri, quos nunquàm satis laudare possumus, non imputo, sed assigno, adscribo, tribuo, attribuo dicebant: ut infra patebit.

ASSIGNARE. *v. imputare.*

Cicero Aulo Cecinnæ: De quo quicquid detrahas, necesse est, aut infirmitati, aut inuidiæ assignetur.

Idem pro Tito Annio Milone: Nec postulaturi, ut si mors P. Clodij salus uestra fuerit: idcirco eā uirtuti Milonis potius quàm P. R. felicitati assignetis.

Idem ad Quintum fratrem: Improbitali, & sceleri meo, potius quàm imprudentiæ, misericordiæque assignes.

Idem Attico: Si perturbatior est, tibi assignato.

Eidem: Quoquomodo uero se res habeat, nihil assignabis, nec patriæ, nec patri.

Idem in opere quod inscribitur Brutus: Hæc si minus apta uidentur huic sermoni Brute, Attico assigna.

Idem pro Caio Rabirio Posthumo: Nec uero id huiusmodi quisquæ, sed tempori assignandum putauit.

T. Lilius de bello Macedo. Flens petijt ne unius amentiam ciuitati assignaret.

TRIBVERE. *v. imputare.*

Idem in Bruto: Peto à te, ut id non modo negligentiam meam, sed ne

sed ne occupationi quidem tribuas.

¶ ATTRIBVERE: *imputare.*

Idem De oratore: Hoc si tu cupidius factum existimas, Cæsari attribues.

Idem de natura deorum: At nonnunquam bonos exitus habent boni: eos quidem adscribimus, attribuimus sine ulla ratione dijs immortalibus.

Idem in Verrem: Quis istuc Apronio attribuebat?

Idem: Omnes id Verri tunc attribuebant.

Ibidem: Dicerem hoc totum mihi esse attribuendum iudices, si illi unquam à me hoc postulassent.

Ibidem: Vt alij causam calamitatis attribueret.

Ibidem: Dico aut omnes extra culpam fuisse: aut si uni attribuenda culpa sit, in eo maximam fuisse.

¶ QVAM.

QVAM elegans est, & plenus Romani cædoris hic quoque dicendi modus, quem pauci obseruare studuerunt. nam quis est nostrorum, qui non dicat: Nouem annis postquam huc ueni, nouem annis antequam Romam essem ingressus? Qui modus loquendi, & si Latinus dici potest, elegans tamen, & eruditi illius sæculi dici non potest, quo sæculo ita dicebant: Post nouem annos quam huc ueni: Ante nouem annos quam Romam essem ingressus. Et cum dicebant: Nouem annis ante, uel nouem annis post, raro subiungebant quam, sed postponebant, ut infra colligetur.

Cato de re rustica: Postridie, aut post diem tertium, quam lecta erit.

Ibidem: Post annum tertium quàm seueris incendito.

Cicero Attico: Quatuordecim annis post, prætor est factus
Tuditanus, quàm consul Munnius.

Idem De oratore lib. ij. Postero igitur die, quàm illa erant acta.

Idem cōtra Rullum: Cū multis annis post petiissent, quàm
prætores fuissent.

Cicero filius Tyroni: Aliquando uenerunt post diem qua-
dragesimum & sextum, quàm à nobis discesserant.

Cæsar in comment. Post diem quartum, quàm est in Bri-
tanniam uentum.

Catullus: Smyrna mei Cinnæ nonam post deniq; messem,
Quàm cœpta est, nonamq; adita post hyemem.

Hircius in com. Post diem tertium, quàm Africam attigit.

Asconius Pedianus: Post nouē deinde annos, quàm sublata erāt.

Idem: Post diem tertium, quàm Cato est absolutus.

Idem: Post diem autem quartū, quàm postulatus erat Scaurus.

Idem: Post diem trigessimū ferè, quàm erat Clodius occisus.

Idem: Ante sexdecim annos, quàm hæc dicta sunt.

Idem: Post pauculos statim dies, quàm inierat Tribunatum.

Idem: Post septimum annum, quàm Carthaginensibus bel-
lo secundo data est pax.

Idem: Hæc oratio dicta est L. Cæsare, & Figulo consulibus
post annum, quàm pro Cornelio dixerat.

Idem: Ante annum, quàm hæc dicerentur acta est.

Paulus de Nautico scenore. l. Fœenerator: Si nauis postea pe-
rierit, quàm dies præfinitus periculo exactus fuerit.

Vulpianus de manumissio. l. Qui duos: Post annum quàm
moriar liber esto. & subdit: Post annum, quàm hoc testa-
mentū

mentum factum fuerit.

Papinianus de peculio castrensi. l. Pater: Quod si filius post annum, quàm militare desierit, iure communi testamento facto, uita decesserit.

Martianus de muneribus. l. Reus: Post annum, quàm reus delatus est.

Scauola de legatis in uxorem: Post annos complures, quàm facit testamentum.

T. Liuius uero, labente iam in deterius Latino illo candore, absolute absque aliqua particula post, utitur, ut ab urbe condita: Septimo die, quàm profectus erat in castra rediit.

Ibidem: Lilibeum tertio die, quàm profectus inde erat, rediit.

Ibidem: Tertiodecimo die, quàm profectus erat inde, Lilibeum reuectus.

Idem de bello Punico: Octauo mense, quàm coeptum oppugnari captum Saguntum.

Idem ab urbe cond. Die xx. quàm creatus erat dictatura se abdicauit.

Ibidem: Quadringentesimo anno, quàm urbs Romana condita erat, quinto trigesimo quàm à Gallis recepta.

Idem de bello Macedonico: Altera die, quàm à Brundusio soluit.

Ibidem: Die tertio, quàm petierant.

Ibidem: Anno trigesimo altero, quàm condita Roma erat.

¶ AMĀBO.

AMābo, quæ interiectio amantis est, Poëtæ illius singularis sæculi quandoque cum pronomine, interdum absolute, quandoque non ad unum, sed etiam ad plures: oratores uero, & qui solutam scripserunt orationem, longe aliter

- usi sunt: ut Ama me, amabo te, frequenter dicerent.
 Plautus in Menechmis: Amabo mi Menechme.
 Idem in Perfa: Dic amabo.
 Idem in Rudente: Quo amabo ibimus?
 Ibidem: Ite inquam domum amabo.
 Idem in Truculento: Properate, afferte mensam amabo.
 Idem in Mercatore: Amabo ecastor mi senex eloquere.
 Idem in Menechmis: Pallam illam amabo, quam tibi du-
 dum dedi, mihi eam redde.
 Idem in Sticho: Qui amabo pater?
 Catullus: Amabo mea dulcis Isiphilla.
 Cicero Cassio: Et amabo te, cum dabis posthac aliquid do-
 num literarum, mei memineris.
 Idem Attico: Nostra autem negotia, quoniam Romæ com-
 moraris, amabo te explica.
 Eidem: Amabo te, incumbe in eam rem, & ad me scribe.
 Eidem: Ama me, non libenter uidi: sed modo succenset, mo-
 do gratias agit.
 Eidem: Expecta amabo te.
 Idem Quinto fratri: Amabo te mi frater, nisi uno meo fato
 & tu, & omnes mei corruistis.
 Idem Attico: Sed amabo te, nihil incommodo ualeitudi-
 nis feceris.
 Eidem: Maecte, sed amabo te, perfice mihi totum negotiũ.
 Idem Curioni: Sed amabo te, cura & cogita nihil noui: sed
 illud idem, quod initio scripsi.
 Idem Quinto fratri: Amabo te, aduola, consolabor te.
 Idem Attico: Cura, amabo te, Ciceronem nostrum.

Cælius Ciceroni: Amabo te, si quid quod opus fuerit Ap-
pio facies, ponito me in gratiam.

Ibidem: Amabo te, impera tibi, hoc curare soles libenter.

¶ ABDO.

Nemo est ferè, qui ignoret Abdere quid significet: mo- *Abdere se, sicut ostendit.*
dū tamen loquendi, quo eo uerbo doctissimi illi Ro-
mana lingua usi sunt, quotus quisq; est, qui norit? Aliqua
uero, quæ sparsa multis in locis apud eos fluūt, sub oculos
subijcere studui, ut sint legentibus præsto ad imitandum.

Terentius in Ecyra: Rus abdidit sese.

Cicero Curio. Abdo me in bibliothecam, itaq; opera efficio
tanta, quanta fortasse tu senties.

Idem Planco: Abdidit se in intimam Macedoniam, quo po-
tuit longissime à castris.

Idem in Pisonem: Domum se abdidit, inde nocte intempe-
sta crepidatus, ueste seruili nauem conscendit.

Idem pro Milone: Cum se ille fugiens, in scalarum tenebras
abdidisset.

Idem Attico: In Aegyptum nos abdemus.

Ibidem: Vtar tuo consilio, neque me Arpinum hoc tempo-
re abdam.

Dolobella Ciceroni: Si se ille abdiderit in classem.

Cæsar in commentarijs: Aut se in Menappios abderet.

Ibidem: Reliqui sese fugæ mādant, atque in proximas syl-
uas abdidit.

Idem: Finibus suis excefferant, suáq; omnia exportauerant,
seçq; in solitudinem, ac syluas abdidit.

¶ Vergilius tamen, cū iam ætas illa aurea, quā suspicere nõ
desino

desino, propè obsolesceret, ablatiuo usus est, cum in Geor-
gicis dixit:

Abde domo, nec turpi ignosce senectæ. Et æqualis eius
T. Liuius ab urbe condita: Se in suis, inquit, quisque tectis
abdiderunt.

Ibidem: Consules in priuato abditi.

ASPIRARE.

Quam parum notum est, & in usu positum occultio-
re significato uerbum Aspiro: quam eleganter, quæ ap-
posite diuini illi Latinitatis parentes eo usi sunt: quorum
aliqua loca his subieci: ex quibus liquido nihil aliud aspira
re intelligimus, quæ accedere, peruenire, assequi, attingere.

Varro in libro rerum rusticarum: Ad quæ granaria nulla au-
ra humida è propinquis locis aspiret.

Cicero Trebatio: Subin uideo, inquit, tibi ultro te esse accer-
situm ab eo, ad quem ceteri non propter eius superbiã, sed
propter occupationem aspirare non possunt.

Idem in oratore: Ad eam laudem, quam uolumus, aspirare
non possunt.

In eodẽ: Ex bellica laude aspirare ad Africanum nemo potest.

Idem Attico: Vectium in rostra produxit: eumque eo loco con-
stituit, quo Bibulo consuli aspirare non liceret.

Idem in Verrem: Quo classes sæpe conatæ, nunquam aspi-
rare potuerunt.

Idem in Tuscu. Hæc etiam in equuleum conijciuntur, quo
uita non aspirat beata.

Ibidem: Metrodorus occupauit, inquit, te fortuna, atque cepi:
omnesque aditus tuos interclusi, ut ad me aspirare non posses.

¶ Affectus

Aspirare.

¶ AFFECTVS.

Affectus plerunq; longe aliud significat, q̄ quod passim inuenitur: Affectus iniuria, Affectus contumelia, Affectus molestia. Sed interiore, ac reconditiore significato, id est, quod uitiatum, infirmum, ægrotum.

Cicero de oratore: Affectus, inquit, senectute.

Idem Attico: Quē quidē Neapoli affectum grauiter uiderā.

Idem in Verrem: Nemo Agrigenti, neq; ætate tam affecta, neq; uiribus tam infirmis fuit.

Propertius: Iuppiter affectæ tandem miserere puellæ.

Cornelius Celsus: Vbi lien affectus est, intumescit.

Ibidem: At renes ubi affecti sunt, diu male habent.

Cæsar in cōmētarijs: Qui sunt affecti grauioribus morbis.

Ibidem: Neq; affectum ualetudine filium exponere in terram patitur.

Ibidem: In corpore affecto.

T. Liuius ab urbe con. Color imperatoris, quē affectum uisuros crediderant.

Ibidem: Corpora affecta tabo.

Ibidem: Vires corporis affectæ.

Ibidem: Affecti plerique principum.

Ibidem: Exercitū affectū prælio, ac uia nocturna exceperet.

Ibidem: Affectæ uehienti bello Reipublicæ remedio fuit.

Papinianus ad legem falcidiam. l. In ratione: Qui moriente domino, ea ualetudine affecti fuerant, ut eos non posse uiuere certum esset.

¶ Sed & eius uerbi est alius quidam secretior sensus, quo meo iudicio inchoare significet: ut

Cicero de prouincijs consularibus: Bellum affectum uide-
mus, & uere (ut dicam) penè confectum: sed ita, ut si idem
extrema prosequitur, qui inchoauit, iam omnia perfecta
uideamus.

Et in eodem: Nam ipse Cæsar quidem cur in prouincia com-
morari uelit: nisi ut ea, quæ per eum affecta sunt, perfecta
Reipublicæ tradat?

¶ ADVERSARIA.

» **O** Peræpreciū est nō ignorare Aduersaria quæ sint, quo
» nomine antiqui illi multo aliter, ac uulgato sensu ute-
» bantur. Erant enim Aduersaria, quantū colligere potui, li-
» belli ratiocinatorum: in quibus primum rationes accepti,
» & expensi, negligēter & sine ordine scribebātur, mox in co-
» dicem diligentissime præscriptæ referebātur. In qua re ad-
uertendus est hic quoq; elegans dicendi modus: Nam re-
ferre in codicem, & in tabulas dicebant, uel nomina, uel pe-
cunias, aut res alias, cum per ordinem, ut dixi, describebāt.
Secus cum in aduersarijs aliqua notabant, sine ordine, &
in confuso, & negligenter id faciebant.

Referre in
codicem.
Referre in
tabulas.

Cicero in fragmento orationis pro Roscio Comedo: Non
habere se hoc nomen in codice accepti, & expensi, relatum
confitetur: sed in Aduersarijs patere contendit: Vsq; eo ne
te diligis, & magnifice circumspicis, ut pecunia non ex tuis
tabulis, sed aduersarijs petas? Suum codicem testis loco re-
citare arrogantia est: suarum præscriptionum, & liturarum
aduersaria proferre non amentia est. Quod si eādem uim,
diligentiam, auctoritatēq; habent aduersaria, q̄ tabulæ:
quid attinet codicem instituere, conscribere, ordinem con-
seruare

seruare, memoriae tradere literarum uetustatem? Sed si quod aduersarijs nihil credimus, idcirco codicem scribere instituimus: quod etiam apud omnes leue & infirmum est, id apud iudicem graue & sanctum esse ducetur? Quid est ergo quod negligenter scribimus aduersaria? quid est quod diligenter conficimus tabulas? qua de causa? Quia haec sunt menstrua, illae sunt aeternae: haec delentur statim, illae seruantur sanctae: haec parui temporis memoriam, illae perpetuae existimationis fidem & religionem amplectuntur: haec deiecta, illae sunt in ordinem confectae: Atque ita Aduersaria in iudicium protulit nemo, codicem protulit, tabulas recitauit: Tu C. Piso tali fide, uirtute, grauitate, auctoritate ornatus, ex aduersarijs pecuniam petere non auderes. & subdit: Quæro quampridem hoc nomen Fannij in aduersaria rettulisti? & subdit: Cur tam diu iacet hoc nomen in aduersarijs? & subdit: Tu hoc nomen triennium amplius in aduersarijs iacere pateris?

¶ AMO.

AMo te multum, Valde te amo. Modus hic loquendi magnam affert Latinitati gratiam: est enim candori illi Romano proprius, nec fucō aliquo inquinatus.

Cicero ad Atticum de municipijs: Quod mihi polliceris, ualde te amo.

Ad eundem: Te multum amamus, quod ea abs te diligenter, paruóq; curata sunt.

Ibidem: Multum te amo, quod respondisti M. Octauio.

Terentius: Ecquid nos amas de fidicina hac?

Cicero Attico de Raudusculo Numeriano: Multū te amo.

¶ ACQUIESCERE.

ET illud notauī, quod ab ijs, quos dixi, perfectissimis au-
toribus usurpatum est. Non enim (ut uulgus putat) Ac-
quiescere consentire est: sed significat cū quadam animi uo-
luptate, quietēq; consistere in re aliqua, in qua prius in du-
bio, aut sollicitudine animus fuisset: sicut Cicero, & alij,
quos subieci, dare ostendunt.

Cicero in epistola ad Sulpitium: His uero temporibus ha-
bemus aliud nihil, in quo acquiescamus, & subdit:

Seruius quidem tuus in omnibus ingenuis artibus, impri-
misque hac, in qua me ego scripsi acquiescere, ita uersatur,
ut excellat.

Ad eundem: Ut eius in bonis acquiescam.

Et iterum: Literis tuis lectis aliquantulum acquieui.

Idem Attico: Acquiesco enim scribens ad te, & legens tua.

Eidem: Interim uelim mihi ignoscas, quod ad te scribo tam
multa totiens: acquiesco enim, & tuas uolo elicere literas.

Eidem: Sed intererat enim ubi acquiescerem.

Idem de amicitia: Vicissim autem senes in adolescentiū cha-
ritate acquiescimus.

Idem de diuinatione: Qui iam ætate prouecti, in nostris li-
bris acquiescunt.

Idem M. Varroni: Artes nostræ nescio quomodo nunc ube-
riores fructus ferre uidentur, q̄ olim ferebāt: siue quia nul-
la nunc in re alia acquiescimus, siue quia grauitas morbi fa-
cit, ut medicinæ egeamus.

Idem pro rege Deiotaro: In tuo ore, uultūq; acquiesco.

Adesse

ADesse nihil aliud profecto est, c̄p̄ præsentem esse. Architecti tamen illi Latinitatis nobiles, quandoque coràm, uel præsentem, quandoq; utrunq; ei uerbo addebant, quo firmitus opus exurgeret.

Plautus in Mostellaria: Adsum præsens præsenti tibi.

Terentius: Ac non quia ades præsens dico.

Cicero pro domo sua: Adest præsens uir singulari uirtute.

Idem in Anto. Coràm aderit præsens tibi ipse, & ille quem insimulas pugio respondebit.

Idem de officijs: Ad id quod adest, quodc̄p̄ præsens est, paulatim se accommodat.

Idem in Verrem: Adsumt homines ex tota prouincia nobilissimi, qui præsentes uos orant, atq; obsecrant iudices.

Idem Cassio: Fit enim nescio quomodo, ut quasi coràm adesse uideare cum scribo.

Vergilius: Coràm quem quæritis adsum Troius Aeneas.

Nomine Apposito, & aduerbio Apposite, usi sunt auctorum probatissimi: quiq; præsertim pater, & eloquentiæ decus Cicero: quod perinde est, ac si dicamus: Aptum, accommodatum: apte, accommodate.

Varro de re rustica: Galli appositi, sed maxime ad iumenta.

Ibidem: Maxime ad id pecus appositum.

Ibidem: Est enim quod eum inquinat locum appositum ad agriculturam.

Cicero Attico: Sed iam extrudimur non à Planco, ne is quidem retinet: uerum ab ipso loco minime apposito, ad tolerandum in tanto luctu calamitatem.

Idem in Verrem: Menses mihi tres cū eripuissetis ad agen-

dum maxime appositos.

Ibidem: Qui ita natus est, ita educatus, ita factus, & animo, & corpore: ut multo appositior ad deferenda, quàm ad auferenda signa esse uideatur.

Ibidem: Homo bene appositus ad istius avaritiam.

Idem de arte Rhetorica: Dicere apposite ad persuasionem.

Ankleuer

Adhærescere, tritum ubiq; & uerbum, & significatū: sed non omnibus eius (ut dicunt) regimen notum: Accusatiuo enim præcedente præpositione quæ, Datiuo frequentius iungitur: Quæ res eo mirabilior est, quo uerbum id cum præpositione Ad, quæ accusatiuum requirit, componitur. Quod item fit per sæpe in uerbis, aggredior, adiungo, adeo, aplico, aspicio, adrepo, & similibus.

¶ ADHÆRESERE.

Plautus in Penulo: Ne ad fundas uiscus adhæresceret.

Cicero pro Publico Sextio: Ad columnam adhærescere.

Idem de finibus bonorum & malorum: Ut homines ad eorum saxa discendi cupiditate adhærescerent

Idem in Academicis quæstionibus: Quasi tempestate delati, ad eam tanquàm ad saxum adhærescunt.

Idem ad Pont. Ne in hanc tantam materiem seditionis ista funesta fax adhæresceret.

Idem de natura deorū: Quot genera, quamquæ disparia, partim submersarum, partim fluitantium, & innantium belluarum, partim ad saxa natiuis textis adhærentium?

Idem De oratore: Et ad genus id, quod quisquæ uestrum in dicendo probaret, adhærescerent

Cæsar in commentarijs: Hæc casu ad turrim adhæsit.

¶ Aggredi

¶ AGGREDI.

Cicero de natura deorum: Tum Cotta, quia sic aggredior, inquit, ad hanc disputationem, quasi nihil unquā audierim de dijs immortalibus.

Idem pro P. Sextio: Tamen aggrediar ad dicendum.

Ibidem: Non aggrediar ad illa maxima, atque amplissima.

Idem de oratore: Cum ad causam sum aggressus.

Idem pro Cornelio Balbo: Prius quā aggrediar ad ius, causamque Cornelij.

Idem pro Lucio Flacco: Aggrediar iam ad singulas ciuitates.

Idem de legibus: Prius quā aggrediamur ad leges singulas.

¶ ADIUNGERE, & Accedere.

Terentius in Andria: Ut animum ad aliquod studium adiungant.

Idem in Eunuchis: Accede ad ignem hunc, iam calefces plus satis.

Cicero in Philippica sexta: Cæsar se ad neminem adiunxit.

Idem de arte Rhetorice. Ad eam causam, qua commotum peccasse dicet, poterit adiungere.

Ibidem: Postea ad id quod definiens factum eius, qui accusabitur, adiungere oportebit.

Idem in Topicis: Omnibus est ius parietem directum ad parietem communem adiungere, uel solidum, uel fornicatum.

Idem in Philippica quinta: Et Pompeius ad L. Syllæ maximum imperium, uictoremque exercitum accessit, Cæsar se ad neminem adiunxit.

Idem pro C. Rab. Adiungemus ad hanc labem ignominiamque mortis etiam C. Marij nomen.

¶ Adire

¶ ADIRE.

Plautus in *Asinaria*: Ad me adi uicissim.

Idem in *Trinummo*: Tu te ad eum adeas.

Idem in *Menechmis*: Adibo ad hominem.

Terentius in *Andria*: Quid tibi uidetur, adeon ad eum?

Cic. pro lege *Manilia*: Qui omnium mentes eorum, qui ad Rempub. adeunt, maxime perspiciunt.

Idem pro *Lucio Flacco*: Ad quem adit?

Idē in *Verrem*: Sese à suis ciuibus hæc habere mandata, ut ad Verrem adirent.

Ibidem: Cæteri hæredes adeunt ad Verrem.

Ibidem: Ut si uobis uideretur, adiremus ad eorum Senatū.

Ibidem: Cum ad prætorem in ius adiffemus.

Ibidem: Patri exacta ætate, & adolescenti filio adeundi ad illum miserum potestatem nuncq̃ esse factam.

Ibidem: Aditum est ad libros *Sibyllinos*.

Ibidem: Homines tenues obscuro loco nati, adeunt ad ea loca, quæ nuncq̃ antea uiderunt.

Idem pro *Roscio Comedo*: Ad arbitrium hoc animo adimus, ut neque nihil, neque tantum, quantum postulauimus, consequamur.

Idem pro *Sextio Roscio Ame*. Postremo isto hortatore ad *Syllam* legati non adierunt.

Cæsar in commentarijs: Vniuersi ad *Cæsarem* adierunt.

T. Liuius de bello *Punico*: Qui ad lacum *Auerni* adissent.

Idē de bello *Macedonico*: *Scriba* ad *Tribunos plebis* adit.

¶ APPLICARE.

Terentius in *Andria*: Hi se ad uos applicant.

¶ Aspicere

¶ ASPICERE.

Varro lib. secundo rerum rusticarum : Simul aspicit ad me.
Ibidem : Fundanius aspicit ad scrofam.

¶ ACCEDERE.

Varro de re rust. Docent syluestria, ad quæ fator nõ accessit.
Terentius in Phormione : Voluntas uestra si ad Poëtam
accesserit.

Ibidem : Si ad matris mammam non accedet.

Cic. pro C. Rabirio : Deinde uos Quirites, quorum potestas
proxime ad deorum immortalium accedit, oro, atq; obsecro.

Ibidem : Ad quem cum accessissemus, Axius Appio subridens :
Recipis nos, inquit, in tuum Ornithona, ubi sedes inter aues.

¶ ADREPERE.

Varro de re rustica : Ne mus, aut lacerta adreperere ad co-
lumbaria possit.

Accipere eodem exemplo literas : Hic quoq; modus La-
tine loquendi elegantissimus est : significatque quod
corrupto, deprauatoq; dicendi genere, ferè apud omnes di-
citur eiusdem tenoris, uel duplicatas literas accipere : quæ
barbaries ita inoleuit, ut proprium, uerumque, quem dixi,
loquendi modum nemo iam, aut pauci agnoscant.

Cicero Cornificio : Hæc ferè ad eas literas, quas eodem ex-
emplo binas accepi.

Idem Ser. Sul. Licet eodem exemplo sapius tibi huius ge-
neris literas mittam.

Eidem : Accipio excusationem tuam, qua usus es, cur sapius
ad me literas uno exemplo dedisses.

Idem Trebatio : Quis solet eodem exemplo plures dare,
I quanquam

quanquàm sua manu scribit:

Idem Planco: Binas à te accepi literas eodem exemplo.

Brutus Ciceroni: Eodē exēplo literæ à te mihi redditæ sunt.

ARTERIA.

Licet aliqui Latinius Arteriam, quàm uenam dici putent: auctoritates tamen, quas infra posui, opinionem eorum contra stare uidentur.

Cicero de Fato: Si cui uenæ sic mouentur, is habet febrem, & is febrem non habet.

Ouidius de ponto:

Et iam deficiens sic ad tua uerba reuixi:

Vt solet infuso uena redire mero.

Ibidem:

Sæpe aliquem solers medicorum cura reliquit:

Nec spes huic uena deficiente cadit.

Idē in Metamorphosi: Saliunt tentatæ pollice uenæ.

Persius: Tange miser uenam, & pone in pectore dextram:

Nil calet hic.

Sabinus in epistola Paridis pro Helena:

Dumque suo tentat salientem pollice uenam.

Vitruuius: Vti medicis & musicis, & de uenarū rhythmō, & de pedum motu.

Corne. C. Si circa frontem intentæ uenæ mouentur.

Ibidem: Periculosissimum tum est, si uenæ quoque ibi uehementer agitantur.

Ibidem: Vbi uenarum exigui, imbecilli quæque pulsus sunt.

Ibidem: Tum requirunt etiā quare uenæ nostræ modo submittant se, modo attollant.

Ibidem: Sed primo quidem die nullus humor dari debet, nisi subito sic uenæ conciderunt, ut cibus quoque dari debeat.

Ibidem.

Ibidem: Venis enim maxime credimus fallacissimæ rei.

Ibidem: Venas autem conspectus medici mouet.

Ibidem: Si uenæ non æquis interuallis mouentur.

Ibidem: Vrina fallax, uena fallacior.

¶ A T.

Non caret magna elegantia hæc quoque particula At, qua uario modo usos bonos illos autores reperimus: De qua & si aliqui non pauca dixerunt, eam nos uel declarare apertius, uel plura addere utile duximus.

Vergilius in principio libri, & capite uersuum, illam locauit:
At Regina graui iam dudum faucia cura,
Vulnus alit uenis.

¶ Quandoq; est execrationi præuia, ut idem: At tibi pro scelere exclamat, pro talibus ausis:
Di si qua est cælo pietas, quæ talia curet:
Persoluant grates dignas, & præmia reddant
Debita.

Terentius in Andria: At tibi Di dignum factis exitiū dent.

¶ Quādoq; optātis, ut Plautus in Persa: At tibi Di omnes benefaciant.

¶ Aliquando geminata admirationem ostentat, ut Plautus in Mercato re: At at meus hic quidem pater est.

Terentius in Andria: At at hoc illud est, hinc illæ lachrymæ:

¶ Horatius aliquando imprecādo exclamat, & interrogat:
At o deorum quisquis in cælo regis terras.

Et humanum genus, quid iste fert tumultus ?

¶ Interdū cū admiratione laudat, uel uituperat interrogās, ut Terētius in Eunucho: Fucū factum mulieri, at quē deū?

Cicero pro domo sua: At quæ dea est?

Idem Peto: Habuiffes enim non hospitem, sed contubernalem: at quem uirum? non eum, quem tu solitus es Promulside conficere.

Idem pro Aulo Cluentio: Vna mater oppugnat: at quæ mater? quam cæcâ crudelitate, & scelere ferri uidetis.

Idem pro Tito Annio Milone: Itaq; anteuertit, at quo die?

Idem pro Publico Sylla: At quos uiros?

Idem pro Lucio Flacco: At quos testes?

Idem in Bruto: Gn. Pompeius Sexti filius, at quem numerum obtinebat?

Idem Attico: At quibus uerbis? & profus gestis ampliffimis?

¶ Quandoq; orat. Cic. pro domo sua: At uidete hominis intolerabilem audaciam.

Idem in Verrem: At uidete hominis impudentiam, atq; arrogantiam iudices.

¶ Interdum simpliciter interrogat. Cicero in Verrem: At per deos immortales quid est quod de hoc dici possit?

¶ Nonnunquam affirmat, ut Terentius in Eunucho: At diligenter, At mature.

¶ Quandoq; per ironiam quandam inducitur.

Cicero in Verrem: At mores commodi, quis contumacior? quis inhumanior? quis superbior? At hæc sine cuiusquam malo, quis acerbior? quis insidiosior? quis crudelior unquam fuit?

¶ Quandoq; saltem significat.

Cato de re rustica: Si non eodem die, at postridie.

Cicero Curioni: Nostram suffragationem si minus potentem, at probatam tamen, & iustam.

Idem

Idem pro Lucio Flacco: Si nō propinquitatis, at ætatis suæ: si non hominis, at humanitatis rationem haberet.

¶ Quandoq; idem, quod sed significat.

Cicero pro Tito Annio Milone: Quid porrò quærendum est factum ne sit? At constat: à quo? At patet.

¶ ABESSE BIDVI.

A Bessē bidui, nō biduo, aut per biduū dicitur: idēq; sine alio uerbo coniuncto, licet subintelligatur itinere, aut uia: sed talis erat loquendi modus.

Cicero Attico: Nos in ea castra properabamus, quæ aberāt bidui.

Eidem: Hæc dictaui sedens in rheda, cum in castra proficiscerer, à quibus aberam bidui.

¶ Est hic quoq; modus loquēdi apud ueteres: ut cum quid erant dicturi, quod arrogans uideri posset, quasi excusando dicerent: Absit uerbo inuidia, id est, odium: nam quandoq; eo nomine inuidia nuncupatur.

T. Liuius ab urbe condita: Absit uerbo inuidia, & ciuilia bella fileant.

Ibidem: Absit inuidia uerbo.

Idem de bello Macedonico: Absit uerbo inuidia.

¶ ABESSE.

N Otæ significationis est Abesse: modus autem dicēdi, qui ex eo uerbo procedit, non est prætereundus. Dicitur enim: Quid abest huic homini? Plerique autem mutato dicendi genere, dicunt: Quid deficit huic homini? uel: Quid deest huic homini?

Cicero pro Cornelio Balbo: Quid abest huic homini? quod
 I 3 si adesset

si adesset, iure hoc, & tribui, & concedi putaremus.

Idem De oratore: Quid huic abesse poterit de maxima rerum scientia? ¶ ASSIGNARE.

Assignare, præcipue agris cõuenit: cum ij, uel militibus, uel emptoribus, aut alijs iussu magistratum, aut dominorum assignantur.

Cicero in Philippica secunda: Duo milia iugerum campi Leontini Sexto Clodio rhetori assignasti, & quidem iniuria.

Idem Attico: Mihiq; ex agro tuo tantum assignes, quantũ in eo corpore assignari potest.

Horatius: Agros assignant, oppida condunt.

T. Liuius de bello Macedonico: Agrum eis assignaret.

¶ AD VERBUM, AD VNVM.

Ad uerbum, Ad unum: id est, quod inepte dicunt, de uerbo ad uerbum, & usq; ad unum.

Cicero de finibus: Fabellas Latinas ad uerbũ de Græcis expressas, non inuiti legunt.

Idem de amicitia: De amicitia uero omnes ad unum idem sentiunt.

Vergilius:

Iuppiter omnipotens si nondum exosus ad unum:

Troianos, si quid pietas antiqua labores

Respicit humanos, da flammam euadere classi,

Nunc pater.

¶ ARBITRATV meo.

Arbitratu meo frequentius dicebant, q̃ arbitrio meo. Nonnulli uero contra, ut alia bona corrupere, ut frequentius arbitrio, q̃ arbitratu dicant.

Cicero de senectute: Eius disputationis sententias memoriam mandauit: quas in hoc libro exposui arbitratu meo.

Idem

vā wōrdē to wōrdē.
to eynē to.

Idem de legibus: Concedunt, ut eū arbitrati meo diligam.

Idē Attico: Arbitrati meo uiuēdi. ¶ ADIICERE oculū.

Adiicere oculum puellæ, est certo modo loquendi id, quod peruerse dicitur, oculum in puellam dirigere.

Cicero in Verrem: Partim planè uidebāt, adiectum esse oculum hæreditati.

A Nimi causa, officij causa, uerbi causa, uerbi gratia, ualitudinis causa, honoris causa, & honoris gratia, exempli causa, modi sunt loquendi, Romana elegantia referti.

Varro de re rustica: Honoris causa mensæ suæ die festo dignetur adhibere.

Cicero pro Sex. Roscio Amerino: Alterum in urbe secum honoris causa habere.

Plautus in Amphi. Nunchuc honoris uestri uenio gratia.

T. Li. de bello Macedonico: Honoris causa legatos mittere.

¶ ANIMI causa. *van luste wegen*

Plautus in Asinaria: Sine me amare hunc unum Argyrippum animi causa, quem uolo.

Idem in Curculione: Dico me illò aduenisse animi causa.

Idem in Mercatore: Miser, mihi amicū parauit animi causa.

Varro de re rustica: Dic aliud genus Ornithonis, qui animi causa constitutus à te, sub Casino fertur.

¶ OFFICII causa.

T. Liuius ab urbe condita: Quæ officij causa ab domo prosecutæ fuerant.

Ibidem: Scipionem officij causa conuenerant.

¶ VERBI causa, Verbi gratia.

Cicero de arte rhetorica: Verbi causa maiestatem minuire, dicere

dicere aduersarium maiestatem minuisse.

Idem de Fato: Si quis, uerbi causa, oriente canicula natus est, in mari non morietur.

Idem in Academicis: Verbi causa, tria pauca sunt, an ne? & subdit: Sin autem usq; ad nouem uerbi gratia.

Idem de finibus: Verbi gratia, propter uoluptatem.

¶ EXEMPLI CAUSA.

Cicero de officijs: Exempli causa ponatur aliquid, quod pateat latius.

¶ AVTEM. *doch*

Particula Autē, interiore significato, quæso doctissimi quiq; attendite: permulcebit enim aures, & illis iucundissimo ueluti cantu pruriet.

Cicero Attico: Quod ad te scriptum est à Cincio de Statiij sermone, in quo hoc molestissimum est, Statium dicere à me quoque id consilium probari, probari ^{doch} autem? de isto hactenus diximus.

Eidem: Quid tandem isti mali in tam tenera insula non fecissent? fecissent ^{doch} autem? imo quid ante aduentum meum non fecerunt?

Eidem: Sed ferendus tibi in hoc meus error, ferendus autem? immo uero etiam adiuuandus.

Eidem: Et si intelligis q̄ mecum sit scire & curare quid in Re pub. fiat, fiat autem? immo uero etiam quid futurum sit.

Quam elegantes dicendi modi ad extremum, à princípio, ab initio, à primo: quandoq; absolute sine præpositione, principio, initio, primo, ab illis ueteribus introducti sunt: quorum loco incuria postea multam barbariem suppleuit.

¶ À principio

¶ À PRINCIPIO.

Cicero Attico: Sed ego à principio cum diuinare de belli di-
uturnitate possem,

Eidem: Sed hæc à principio tibi præcipiens quantum profe-
cerim, non ignoro.

Eidem: Nos met ipsi, qui Lygurgei à principio fuissetus
quotidie demitigamur.

Eidem: Ac uellem à principio te audisse.

¶ AB INITIO.

Eidem: Quod tibi esse & antiquissimum, & ab initio fuisse,
ut primum Asiam attigisti constante fama, atq; omnium
sermone celebratum est.

¶ À PRIMO.

Eidem: Nec uero ille urbem reliquit, qui eam tueri non pos-
set: nec Italiam, quod ea pelleretur, sed hoc à primo cogita-
uit omnis terras, omnia maria mouere.

Ibidem: Tuas nunc epistolas à primo lego, hæc me pau-
lum recreant.

Eidem: Utinam à primo tibi esset uisum.

Idem de finibus: Nunc uero à primo quidem mirabiliter oc-
cultata natura est.

¶ PRINCIPIO.

Idem de officijs: Principio generi animantium omni est à
natura tributum.

Vergilius: Principio cælum, & terras, camposq; liquentes.

¶ INITIO.

Cicero Attico: Cum id mihi præpositum initio non fuisset.

Eidẽ: Me adhuc hæc duo fefellerunt, initio spes cõpositionis.

m ¶ Primo

¶ PRIMO.

Terentius in Ecyra: Nec illi credebam primo.

¶ AD EXTREMVM. *vpt lest. vel vpt hardst*

Cicero Attico: Illud te ad extremum & oro, & hortor.

Eidem: Aiebat illum primo sanè diu multa, ad extremum autem manus dedisse.

Eidem: Addidit ad extremum cum iam dimissa concione re uocat⁹ à Vatinio fuisset, se audisse à Curione his de rebus conscium esse Pisonem generum meum.

Eidem: Cui consuli non animus ab initio, non fides ad extremum defuit.

Horatius: Peccet ad extremum ridendus, & ilia ducat.

¶ ALIENVS. *bütē man.*

Alienus est idem quod extraneus: sed incuria factum est, ut extraneo solo multi utantur: Alienum uero penè ab omnibus præteritur.

Terentius in Ecyra: Cum eam prosequitur alienus puer.

Idē in Heautō. Ne istuc inducas in animū tuū alieū esse te.

Cicero Attico: Neq; utar meo chirographo, neque signo, si modo erūt eiusmodi literæ: quas in alienū incidere nolim.

In eo significato est, quod Plautus in Amphitriōe dicit: Certe edepol me alienabis nunq; quin noster siem.

¶ ACVTVM.

Non id est tantummodo acutum, quod uulgo putant cuspide fastigatum, ut punctim cedat: Sed acutum etiam id est, quod in aciem cæsim, attenuatur. Acuere enim ferrum, est ita concinnare, ut acie bene incidat, non solum cæsim, sed etiam punctim. Retusum est, quod uel cuspide, uel acie usu

Acutū

Retusū

uel acie usu nimio, uel alio casu perstricta hebetatur.

Plautus in Epidico: Acutum cultrum habeo.

Cicero de diuinat. Alia agrorum partes quæ acuta ingenia gignant, alia quæ retusa.

Idem in Tusc. At uocem citharedi non audiunt, ne stridorem quidem Serræ cum acuitur.

Vergilius: Ferrum acuunt portis. Idem in Georgicis.

Carduus & spinis surgit Paliurus acutis.

¶ **AGERE iniuriarum.**

Agere iniuriarum, & hic elegans modus propè desertus euocandus est. Id enim dicebatur cum quis pro acceptis iniurijs aliquem postulabat, & coram iudice iniuriarum causam agebat.

Cicero in arte rhetorica: Agit, is cui manus præcisa est, iniuriarum.

¶ **AGERE præscriptum.**

Agere ad præscriptum, modus est loquendi perelegans, quo id significatur: quod agere secundum imperium, aut datam legem.

Cæsar in commentarijs: Alter omnia agere ad præscriptum: Alter libere ad summam rerum consulere debet.

¶ **ANIMADVERTI.**

Animaduertere actiuum à multis obseruatum: Passiuum uero, quoniam omissum est, notandum duxi.

Cæsar in comment. Animaduersum est uitium munitionis.

Ibidem: Terrore hominum animaduerso.

Ibidem: Hac re animaduersa, Cæsar iubet signa conuertí.

Ibidem: Qua re animaduersa, Ambiorix pronunciarí iubet, ut procul tela conijciant.

¶ ATTRECTARE.

A Attrectare de sacris præcipue dicitur. Vergilius:
 Tu genitor cape sacra manu, patrioſq; penates:
 Me bello ex tanto digreſſum, & cæde recenti:
 Attrectare nefas.

T. Liuius ab urbe condita: Quod ſignum more uetuſto, niſi
 certæ gentis ſacerdos attrectare non eſſet ſolitus.

¶ ANIMO præſenti. *i. accurate*

A Nimo præſenti modus eſt loquendi, cum nõ ignaue,
 ſed accurate & ſedulo quid agitur.

Terentius in Eunucho: Animo hæc præſenti ut dicas.

Aſconius Pedianus: Animaduertitur ſenſibus præſenti ani-
 mo utentibus.

¶ ADSCRIBERE.

A Adſcribere non eſt (ut aliqui putant) iuxta ſcribere, ſed
 aliquid addere, uel ſubiũgere ad id, quod ſcriptum ſit.
 Cicero Attico: Sed cũ id ad me Tullia ſcribat orans, ut quid
 in Hiſpania geratur expectem, & ſemper adſcribat id ui-
 deri tibi.

Idem Ruffo: Illud me non animaduertiſſe moleſte ferrem,
 ut adſcriberem te in Phano pecuniam iuſſu meo depoſuiſ-
 ſe. & paulo poſt: Nõ adſcripſi id, quod tua nihil referebat,
 ego tamen adſcripſiſſe mallẽ id, quod te uideo deſyderare.

Idem Attico: Terẽtia tua magnos Articulorum dolores ha-
 bet, & te, ſororemq; tuam, & matrem maxime diligit, ſalu-
 temq; tibi plurimam adſcribit.

M BENE uertat, Male uertat.

Modus eſt loquendi optantis, uel imprecantis, id eſt,
 orare, ut